

גאוואלדיגע רעיונות

פרשת נשא תשפ"ג, עלון מס' 483

צו קויפן איינער פון דער מחבר'ס ספרים, און באשטעלן אז עס זאל אנקומען ביי דיין טיר, ביטע שיק אן אימייל צו:

yalt3285@gmail.com

אדער קענט איר קוקן ביי:

<https://amzn.to/3eyh5xP>

(וואו איר קענט אויך זעהן די באריכטן)

אזוי ווי מיר שטייען בשעה טובה ביי די לעצטע שטאפל פאר'ן דריק, דאס איז די לעצטע געלעגנהייט צו מנדב זיין פאר דער ספר וואס רעדט וועגן געלט: "גלאנצעדיגע געלטער געדאנקען."

Dazzling Money Insights

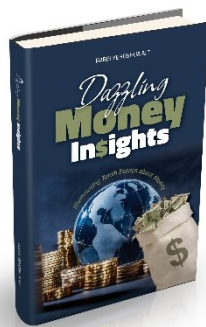
די געלט קען געגעבן געווארן פון מעשר. מען קען עס מנדב זיין לעלוי נשמת, לרפואה שלמה, אן אדווערט פאר א ביזנעס, לכבוד א שמחה אדער סיי עפעס וואס דאס הארץ באגערט. דאס איז אין צוגאב צו די גרויסע זכות פון לימוד התורה. פאר מער אינפארמאציע אדער אויב איר האט פראגן קענט איר ווענדען צו:

yalt3285@gmail.com

נדבות קען מען שיקן צו:

"Donate" at <https://bit.ly/3oXYp2P>

יעדע נדבה וועט מען אנעמען בתשואת חן.

מיר פארשפרייטן הערליכע דברי תורה איבער דעם גלאב

אָנאַדע • טשילע • טשיינאַ • טשעכיי • ענגלאַנד • פֿראַנקרײַך • דײַטשלאַנד • גיבראַלטאַר • האַלאַנד • בראזיל • ארגענטינע • עסטרייך • אויסטראַליע • בעלגיע • אונגאַרן • אינדיאַ • ארץ ישראל • איטאַליע • מעקסיקאַ • פּאַנאַמאַ • פּוילן • רוסלאַנד • דרום אפריקע • שווייץ • אוקריינאַ • פאַראייניגטע אַראַבער עמיראַטעס • ארצות הברית • ווענעזועלאַ

צו פארבינדן די טויזנטער ליינער און באקומען די גליונות בחינם, אָדער צו שיקן הערות אָדער תשובות, ביטע פארבינדט

אייך מיט הרב יהושע אַלט YALT3285@GMAIL.COM

דער גליון ווערט געליינט אין זעקס קאנטינענטן און אין איבער פערציג לענדער ארום דער וועלט.

לעילוי נשמת הרב שלום דובער בן הרב יצחק ז"ל והרב צבי בן הרב שמואל זאנוויל ז"ל

This newsletter can also be viewed at <https://bit.ly/3z9qF5E>.

דעם נוזלעטער קען מען אויך זען אויף אידיש ביי <https://bit.ly/38RvdTI>

Pour voir ou télécharger la version Française: <https://parshasheets.com/?s=Fascinating+Insights>.

אפשר לקרוא את עלון זה בעברית באתר: הורדות-עלונים/רעיונות-מדהימים-הורדות-עלונים/ <https://www.dirshu.co.il/category/>

דער מחבר ערלויבט און שטיצט סיי ווער עס וויל פארשפרייטן דעם גליון צו דעם ציבור.

בר מצוה פשטל

דער חתם סופר זי"ע (מובא באוצר פלאות התורה, עמוד 11) האט באמערקט אז די עיקר שמחה של מצוה פון א בר מצווה איז די דרשה (דיבור בר מצווה באקאנט אלס פשעטל) פונעם בר מצווה בחור. ער האָט געזאָגט וועגן דער בר מצווה וואָס איז אַרגאַניזירט געוואָרן פֿאַר זײַן פּלימעניק (דער זון פֿון זײַן שוועסטער), ר' שמואל כץ, וועלכער איז געווען א יתום פֿון זײַן מאַמען: "אונזער שמחה איז אונז נישט געווען זיס ווייל די עיקר שמחת מצוה פֿון אַ בר מצווה איז די דרשה פֿון בר מצווה בחור..."

עס זענען פארהאן אזעלכע וואס זענען געוואוינט נישט צו לאזן דעם בר מצוה בחור פארענדיגן זיין רעדע מיט אריינזינגען (עס זענען דא וואס זענען קעגן דעם מנהג. זעה די שפע חיים, 5:364, 3:212 און די אז נדברו 3:306). אבער עס איז דא א כבוד התורה ווען ער ענדיגט זיין רייד, בפרט ווען ער איז א פאסיגע געלונגענע בר מצוה בחור.

דער ספר ראש גולת אריאל (ח"א, עמוד 39) מעלדט אז ביי די סעודת בר מצוה פון די אמרי אמת זי"ע האט דער בחור איבערגעגעבן זיין פשעטל פון פילפול הלכה. זיין פאטער, דער גרויסער שפת אמת זי"ע, האט אנגעזאגט אז מען זאל דעם בר מצוה בחור נישט איבעררייסן און אזוי איז געווען — דער יונגער אמרי אמת האט גערעדט ביז ער האט געענדיגט זיין דרשה.

וועלטליכע איבערקערעניש

די פאלגענדע מעשיות ברענגען ארויס די פונקט אז עס איז די געראנגל איז חשוב.

1) דער דברי חיים פון צאנז זי"ע האט אמאל געמאכט א סיום הש"ס. ארום דער זעלבער צייט איז געווען א פשוט'ער מענטש, וועלכער איז אויפגעוואקסן געווארן אין אן אומרעליגיעזן סביבה, און ער האט געמאכט א סיום אויף ספר תהילים. דער דברי חיים האט געזאגט אז ער איז מקנא יענעם ווייל עס איז אים גרינגער געווען צו מאכן א סיום הש"ס ווי פאר דעם מענטש צו מאכן א סיום אויף תהילים. עס איז די געראנגל וואָס איז א קונץ!

2) ר' מעכל זלאָטשעווער זי"ע האָט פארמאגט א טייערע פאר תפילין פון זיין טאָטן. ער האט אויך געהאט אנדערע תפילין וואס ער האט געטראגן טעגליך. כאטש ער האט נישט געהאט קיין געלט פאר עסן און אנדערע נויטבארע באדערפענישן, איז נישט געקומען אין באטראכט אויף א מינוט פון פארקויפן די תפילין פאר די רייכע חסידים וואס האבן עס געבעטן פאר קאלאסאלע סומעס געלט. דאָס איז אויך געווען קעגן זיין ווייב'ס הפצרות צו פארקויפן די תפילין כדי זיי זאָלן האבן וואס צו עסן. איין יאָר אין זלאָטשעווער זענען נישט געווען קיין אתרוגים פאַר סופות. פלוצלינג איז עמיצער געקומען מיט אַ מהודר'דיגע אתרוג, און האט געבעטן דערפאַר אַ גרויסן סומע געלט. ר' מעכל האָט פאַרקויפט זיין טאטע'ס תפילין צו קויפן דעם אתרוג. צו טיילן אין זיין גליק, האט ער דערציילט זיין רעביצן דערוועגן. פאַרשטייט זיך אז זי איז געווארן זייער אנטוישט, ווייל איר הייליגער מאן האט נישט געהאלטן פון פארקויפן די תפילין פאַר עסן. צווישן דעם וויכוח איז דער אתרוג געפאלן, און עס איז געווארן פסול, דער פיטום האט זיך צעבראכן. ר' מעכל האָט דאָן אַ קוק געטאָן אַרויף און געזאָגט: "הייליגער באשעפער, איך האָב מער נישט די טייערע תפילין. איך האב שוין נישט קיין אתרוג. דער יצר הרע וויל אז איך זאל יעצט אויך פארלירן מיין שלום בית, אבער איך וועל זיך נישט אונטערגעבן." יענער נאָכט האָט זיך ביי אים דער טאָטע זיך באוויזן אין אַ חלום און געזאָגט: דיין נישט ווערן ברוגז האָט געמאַכט אַזאַ רושם אין הימל, מער ווי ווען דו האָסט פאַרקויפט די טייערע תפילין פאַר'ן אתרוג!

3) איינער פון די גרויסע חסידים פון ר' אשר פון קארלין זי"ע, ר' בערטצע, האט געהאט א מנהג צו גרייטן אליין דעם טיש צום סדר. איין יאָר, נאָכ'ן צוגרייטן דעם טיש, איז ער געגאנגען אין שול צו דאווענען מנחה און מעריב. באלד נאכדעם, ווען זיין ווייב איז דורכגעגאנגען ביים טיש, האט זיך איר פארטעך פארהאנקערט אינעם טישטעך, וואס האט געמאכט אלעס וואס איז געווען אויפ'ן טיש, אריינגערעכענט די מצות און די וויין, זיך ארפגליטשן אויפ'ן ערד. ווען ר' בערטצע איז צוריק אַהיים, האָט ער געזעהן ווי די מצה איז צעבראָכן און צעוואָרפן איבער דער פּאָדלאָגע צוזאַמען מיט די צעבראָכענע וויין-באטלעך. זיין פרוי איז געווען אין בעט, קענטיג אויפגערגעט, און אים באשולדיגט אויף וואס איז געשען. זי האָט זיך באַקלאָגט, "פאַרוואָס האָסטו אַריינגעשטעלט אלעס אויף א וועג ווי ס'וועט זיך אזוי גרינג קענען איבערקערן?" ר' בערטצע האָט געענטפערט רואיג אַז ס'איז קיינעם'ס נישט שולד ווייל אלעס איז פון דער אויבערשטער. טראָץ דעם וואָס איז געשען, האָט ר' בערטצע יענער נאָכט דורכגעפירט דעם סדר מיט שמחה און אמונה אין דער אויבערשטער. צומארגנס האט ר' אשר פון קארלין דיסקוטירט די סדרים פון צדיקים וואס מען האט געמאכט אין יענעם יאר. דערנאָך האָט ער אויסגערופן, "אַבער דער סדר פון ר' בערטצע איז געווען הייליגער פון זיי אַלע. קיינער האָט נישט דערגרייכט די הייך וואָס ער האָט דערגרייכט."

ר' אלט זכה ללמוד תחת הרה"ג מרדכי פרידלענדער זצ"ל והוסמך לרבנות על ידי הרה"ג זלמן נחמיה גולדברג זצ"ל. ר' אלט הוציא ארבעה ספרים במגוון נושאים בעניני יהדות ומחשבת ישראל. כתביו מופיעים באנגלית, אידיש, עברית, גרמנית וצרפתית.